

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 5C/93/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512224843
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Ulacká
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2015:1512224843.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V samosudkyňou JUDr. Vierou Ulackou v právnej veci navrhovateľa: H. V., narodený XX.X.XXXX, trvale bytom A., M. XX, toho času U. na výkon trestu odňatia slobody a U. na výkon väzby, R., X. XX/XXX, proti odporcovi: V. V., narodený XX.X.XXXX, bytom A., A. 26, zastúpený advokátskou kanceláriou SODOMA VULGAN, spol. s r.o., Bratislava, Kominárska 2,4, o vrátenie daru 10.000 eur, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh zamietá.
- II. Odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.
- III. Navrhovateľ je povinný zaplatiť štátu na účet tunajšieho súdu náhradu trov konania 15 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Návrhom, ktorý bol súdu doručený 20.9.2012 (a dňa 8.10.2012 prevedený pod sp. zn. 5C 93/2012), sa navrhovateľ domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť vrátiť mu 10.000 eur. Návrh odôvodnil tým, že odporcovi, ktorý je jeho syn, daroval v roku 2006 v hotovosti 300.000 Sk za podmienky, že sa bude správať tak ako sa má správať k otcovi. Nakoľko sa odporca drzo spáva už dlhšiu dobu, žiada o vrátenie daru 10.000 eur.

Odporca žiadal návrh zamietnuť. Uviedol, že v roku 2006 od navrhovateľa žiaden finančný dar 300.000 Sk nedostal, nebola medzi nimi uzavretá žiadna darovacia zmluva, v tom čase už 8 rokov nežili s navrhovateľom v spoločnej domácnosti, od roku 2004 býva s družkou a dvomi deťmi v spoločnom byte a v čase údajného darovania nebol v zlej finančnej situácii, finančný dar od navrhovateľa nepotreboval, ani ho nedostal. Navrhovateľ je od roku 2010 vo výkone trestu odňatia slobody, preto netuší, ako sa mohol k nemu dlhodobo neslušne správať, keď mu navyše do výkonu trestu posielal finančnú podporu, balíky, na jeho požiadanie vyzdvihol potvrdenie UPSVaR pre účely dôchodku, navrhovateľ ho splnomocnil na prepis auta a na prepis bytu a aj inak navrhovateľovi pomáhal. Za všetko, čo pre navrhovateľa robil, sa mu navrhovateľ písomne poďakoval, takže obvinenia nie sú pravdivé. Ako dôkaz odporca predložil dve splnomocnenia, ktoré mu navrhovateľ udelil 9.5.2012, jedno na všetky právne úkony súvisiace s prepisom vozidla z leasingovej spoločnosti na odporcu ako nového vlastníka, druhé na všetky právne úkony súvisiace s prepisom bytu na Šintavskej 62, Bratislava na odporcu ako nového vlastníka. Ako ďalší dôkaz predložil list odoslaný 5.10.2012, ktorým mu navrhovateľ ďakoval za snahu vybaviť jeho veci, súčasne potvrdil, že mu odporca poslal dopis a známky a žiadal, aby odporca nebral do úvahy to, čo mu písal o zaplatení na výbor, tiež vysvetľoval, že o peniazoch a aute písal v obave, že odporca auto predal. Potvrdeniami VUB, a.s. odporca preukázal, že z účtu jeho družky Q. S. boli v rokoch 2011 a 2012 najmenej 13 krát navrhovateľovi zaslané čiastky 30 resp. 50 eur. Predložil

aj potvrdenie úradu práce zo 14.5.2012 o dobe, po ktorú bol navrhovateľ od roku 1993 evidovaný ako uchádzač o zamestnanie.

Návrh bol doplnený podaním z 19.3.2013, v ktorom navrhovateľ uviedol, že z dedičského konania dostal 1.000.000 Sk, peniaze mu osobne doniesla Viera Vlčková - Magdaléna Füleová, z tejto sumy daroval odporcovi 400.000 Sk, peniaze odporcovi osobne v byte na Šintavskej odovzdala jeho (navrhovateľova) pani a prítomná bola Q. S.. Dar dával preto, aby mu bol odporca nápomocný. Od odporcu žiadal, aby v trestnom konaní potvrdil, že osoby obvinené z jeho napadnutia osobne pozná, ale odporca to poprel, preto podal proti odporcovi žalobu na kriminálnej polícii. Odporca ho nenavštívil v nemocnici, ani vo väzení, naposledy za ním bol v apríli 2011, neodpovedal na korešpondenciu, aj keď mu poštu zaslal do vlastných rúk, neposielal mu balíky, choval sa ignorantsky, nezistil preňho dôležité adresy, ktoré chcel kvôli operácii, resp. pre zaplatenie pokuty, všetko si musel zisťovať sám za poplatky cez UNVV. Odporca užíva jeho auto, písomne ho 13.3.2013 žiadal, aby mu napísal, v akom stave auto je, ale odpoveď neprišla.

K doplneniu návrhu pripojil navrhovateľ fotokópiu prepúšťacej správy Fakultnej nemocnice v Trenčíne, z ktorej vyplýva, že bol hospitalizovaný od 10.10.2010 do 18.10.2010, hneď po vzatí do väzby.

Odporca v písomnom vyjadrení k doplnenému návrhu poukázal na nezrovnalosti v sume, ktorú navrhovateľ požaduje, keď najprv tvrdil, že bolo darovaných 300.000 Sk (čo by pri prepočte konverzným kurzom bolo 9.958,18 eur), ale po pol roku už údajne darovanú sumu zvýšil na 400.000 Sk. Odhladnuc od toho nie sú podľa neho dané ani hmotnoprávne podmienky na vrátenie daru, k navrhovateľovi sa nesprávaj tak, že by tým hrubo porušil dobré mravy, navrhovateľ mu dáva za vinu konanie, ktoré je len jeho subjektívnym pocitom a úsudkom. V rozpore s tvrdením v žalobe mu navrhovateľ už po začatí konania ďakoval za všetko, čo preňho urobil, potvrdil, že navrhovateľovi posielal listy, pravidelne s ním komunikoval a bol mu nápomocný pri vybavovaní jeho záležitostí. Táto skutočnosť vyplýva aj zo splnomocnení na prepis auta a na prevod bytu, ako aj z potvrdenia o evidencii na úrade práce, ktoré pre navrhovateľa zabezpečil.

Podaním, ktoré bolo súdu doručené 18.9.2013, navrhovateľ žiadal, aby odporca preukázal výpisom z banky, kam vložil peniaze, akú sumu vložil do banky, keď si bral úver na byt a z čoho svoj byt zariadil. Uviedol, že odporca mesiac po prijatí 400.000 Sk si od neho pýtal ešte 20.000 Sk na prerobenie bytu, ktoré mu samozrejme nevyplatil.

Na prejednanie návrhu nariadil súd pojednávanie. Dokazovanie bolo vykonané výsluchom účastníkov konania, výsluchom svedkýň M. M., V. H. a Q. S. a listinnými dôkazmi, ktoré sú založené v súdnom spise, resp. boli súdu predložené k nahliadnutiu. Vykonať iné dôkazy účastníci nežiadali.

Na ostatné pojednávanie, ktoré sa konalo 16.11.2015, sa odporca neustanovil bez uvedenia dôvodu, ale keďže podmienky uvedené v § 101 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (OSP) boli splnené, súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Na žiadosť navrhovateľa súd uznesením č. k. 5C 93/2012-123 z 15.4.2014 pripustil zmenu návrhu tak, že predmetom konania je vrátenie daru 13.277,57 eur (400.000 Sk). Zmenu návrhu odôvodnil navrhovateľ tým, že pri písaní návrhu bol „v rozpakoch“, bol nervózny a omylom uviedol ako darovanú sumu 300.000 Sk.

Pre posúdenie dôvodnosti návrhu, ktorým navrhovateľ žiadal vrátiť dar, bolo predovšetkým potrebné vyriešiť predbežnú otázku, či k darovaniu peňazí došlo, keďže písomnú zmluvu navrhovateľ nepredložil a odporca prijatie daru poprel.

Navrhovateľ pri výsluchu na prvom meritórnom pojednávaní, konanom 26.11.2013, popísal okolnosti darovania tak, že 400.000 Sk odovzdala odporcovi jeho dnes už nebohá družka Vlasta Vajdíková a s ňou odporca podpísal darovaciu zmluvu. Zmluva ostala v byte a domnieval sa, že ju odporca medzitým zničil. Ako svedkyne žiadal vypočuť svoje sestry Vieru Vlčkovú a Magdalénu Füleovú, lebo im sa odporca pochválil, že dar dostal. Asi mesiac po darovaní sa s odporcom stretol a prosil ho, aby peniaze nerozhádzal, na čo ho odporca ubezpečil, že má peniaze uložené na účte v Tatra banke.

Odporca na tomto pojednávaní uviedol, že rodinný dom, ktorý navrhovateľ a jeho dve sestry zdedili, bol predaný 12.10.2004 za cenu 1,8 milióna Sk a ako dôkaz o tom predložil k nahliadnutiu kúpno predajnú zmluvu. Navrhovateľ mal len tretinový podiel, mohol preto dostať najviac 600.000 Sk a nie milión, ako tvrdí. On nikdy účet v Tatra banke nemal, mal účet v Slovenskej sporiteľni a na tento účet vložil peniaze z predaja domu, lebo ho o to navrhovateľ požiadal, ale krátko nato si navrhovateľ peniaze vybral. Svoj byt kúpil z úveru, ktorý mu poskytla VUB.

Ako dôkaz odporca doplnil zmluvu o prevode vlastníctva bytu, ktorú on a jeho družka Janka Homolová ako kupujúci uzavreli dňa 29.10.2004 s predávajúcim Róbertom Tomanovičom. Správa katastra vklad povolila 16.11.2004. Zo zmluvy súd zistil, že dohodnutá kúpna cena 1.650.000 Sk bola zaplatená v troch častiach: suma 50.000 Sk bola ako kaucia zložená 16.10.2004 v prospech realitnej kancelárie, suma

400.000 Sk bola bezhotovostným prevodom po podpise zmluvy poukázaná na účet predávajúceho a zvyšných 1.200.000 Sk bolo bezhotovostne prevedených na účet predávajúceho z hypotekárneho úveru od VUB.

Podľa oznámenia Slovenskej sporiteľne, a.s. zo dňa 27.12.2013, mal odporca zriadenú vkladnú knižku č. 16346102/0090. Z pohybov na tomto účte súd zistil, že dňa 16.10.2004 bol vykonaný bezhotovostný vklad 827.000 Sk. Výbery boli robené v hotovosti: dňa 19.10.2004 suma 500.000 Sk, dňa 30.10.2004 suma 200.000 Sk, dňa 13.11.2004 suma 30.000 Sk, dňa 28.11.2004 suma 50.000 Sk a dňa 17.2.2005 suma 30.000 Sk. V roku 2006 nie je na účte evidovaný žiaden vklad, len bezhotovostný výber 30.000 Sk. Po oboznámení sa s obsahom týchto dôkazov navrhovateľ na pojednávaní dňa 15.4.2014 uviedol, že odporcovi požičal 400.000 Sk už v roku 2004, peniaze mu odovzdal pri podpise darovacej zmluvy, ktorú urobila jeho družka a zmluva sa stratila, keď 26.5.2010 išiel do výkonu trestu. Peniaze odporcovi daroval na kúpu bytu. Odporca podľa neho nemohol mať ušetrené peniaze na vkladnej knižke, lebo zarábala len 18.000 Sk, splácala leasing za auto a prerábala byt.

Na tom istom pojednávaní navrhovateľ prišiel s modifikovanou verziou okolností a účelu darovania. Uviedol, že sa s odporcom stretol v práci, pýtal sa ho, čo urobil s peniazmi, bál sa, aby ich odporca nerozflákal, až potom išiel odporca vložiť peniaze do banky. K darovaniu došlo v čase, keď už odporca s rodinou v byte bývali, už ho kúpili a potrebovali sa v ňom zariadiť a robiť úpravy. Odporca nemal odkiaľ mať peniaze na nábytok a prerobenie bytu, lebo všetky peniaze dali do hypotéky a chodili na dovolenky. K darovaniu podľa navrhovateľa došlo na jeseň roku 2004, potom, keď mu sestry doniesli peniaze z dedičstva. Pri darovaní boli prítomní len on, odporca a odporcova družka Q. S., nikto iný.

Sestry navrhovateľa M. M. a V. H., ktoré súd vypočul ako svedkyne, zhodne uviedli, že o darovaní peňazí odporcovi nevedia nič. Potvrdili, že po rodičoch zdedili rodinný dom, ktorý predali, každý z nich dostal podiel 600.000 Sk a im nie je známe, na čo navrhovateľ svoj podiel použil. Svedkyňa M. M. pripustila, že ona navrhovateľovi domov priniesla v hotovosti jeho podiel, lebo u právnikovi, ktorý ich vyplácala, navrhovateľ robil problémy a predčasne odišiel.

Nové skutočnosti ohľadne darovania navrhovateľ uviedol aj na pojednávaní 31.3.2015. Tvrdil, že od konca októbra až do polovice decembra 2004 bol pre odporcu kúpiť bezpečnostné dvere Sherlock a bol pri tom, keď Q. Homolová vyberala kartou peniaze a tieto dvere platila, bez daru od neho nemal odporca odkiaľ zobrať peniaze na kúpu nábytku a na osadenie parkiet. On osobne im v januári až februári 2005 dovezol plastové okná, ani tie odporca nemal z čoho zaplatiť. Peniaze boli dané Q. S. na jej účet v Tatra banke.

Q. S. ako svedkyňa uviedla, že byt si kúpili z hypotéky a keďže zamestnávateľ Credit Lyonnais jej poskytol úver 200.000 Sk, dovoľovala im finančná situácia, aby si byt postupne zariadili. Navrhovateľ ich požiadal, aby peniaze, ktoré získal z dedičstva, uložili na ich účet, lebo on účet nemal a nechcel mať hotovosť doma. Zakrátko však navrhovateľ chcel peniaze späť, preto ich postupne na dva krát v septembri alebo októbri 2004 vybrali a navrhovateľovi hotovosť vrátili. V tom čase už bol ich úver na byt schválený a peniaze na kúpu bytu od navrhovateľa nepotrebovali. Nepamätala sa, že by navrhovateľova družka v jej prítomnosti odporcovi nejaké peniaze odovzdala, ale bola pri tom, keď spolu s odporcom navrhovateľovi peniaze vrátili, domov mu odniesli najprv 500.000 Sk a potom 100.000 Sk. Uviedla, že odporca jazdil do zahraničia, dostával diéty, peniaze z diét ušetrili, zmenili ich na koruny a postupne z nich kupovali zariadenie. Keď sa do bytu nasťahovali, mali len posteľ a príbory. Bezpečnostné dvere (ale nie Sherlock) kúpila ona až v prvej polovici roku 2006, platila v hotovosti, peniaze mala z usparených diét, nie od navrhovateľa, aj keď bol pri kúpe prítomný, z diét kúpili aj plastové okná, do dvoch izieb v septembri 2005 a do zvyšnej časti bytu až v roku 2006.

Navrhovateľ poprel, že by požiadal odporcu, aby mu peniaze z dedičstva uschoval na svojom účte, lebo v tom čase mal on sám účet v Tatra banke, aj jeho družka. Podľa oznámenia Tatra banky však navrhovateľ v období od 1.6.2004 do 31.12.2004 žiadny účet v tejto banke zriadený nemal.

Na žiadosť navrhovateľa súd prešetroval pohyby na účte Janky S. v Tatra banke v období od júna do decembra 2004. Z výpisu z účtu zistil, že v prospech účtu boli vykonané mesačné vklady od Credit Lyonnais, ktorý bol v tom čase podľa Q. S. jej zamestnávateľom. Suma 200.000 Sk, o ktorej svedkyňa tvrdila, že jej zamestnávateľ poskytol ako úver, bola pripísaná na účet dňa 19.10.2004. Dňa 2.11.2004 bol zrealizovaný bezhotovostný prevod časti kúpnej ceny 400.000 Sk na účet predávajúceho T. C.. Ako plusová položka je v ten istý deň, bez bližšej identifikácie, zaznamenaná suma 200.000 Sk s popisom: časť k prevodu na byt,

Na ostatnom pojednávaní navrhovateľ tvrdil, že 400.000 Sk, ktoré mala Q. S. na účte, sú tie peniaze, ktoré on odporcovi daroval. V rozhodnom období, v ktorom mohlo dôjsť k darovaniu, však nebol na účet Q. S. prijatý vklad zodpovedajúci darovanej sume.

Z takto zisteného skutkového stavu súd pri hodnotení predbežnej otázky vychádzal.

Podľa § 628 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (OZ) darovacou zmluvou darca niečo bezplatne prenecháva alebo sľubuje obdarovanému a ten dar alebo sľub prijíma.

Darovacia zmluva nemusí byť uzavretá v písomnej forme, okrem prípadu, ak je predmetom daru nehnuteľnosť, resp. pri hnutelnej veci, ak nedôjde k odovzdaniu a prevzatíu veci pri darovaní (§ 628 ods. 2 OZ). Navrhovateľ a odporca preto mohli darovaciu zmluvu uzavrieť aj ústne, dokonca aj konkludentne, ak by zo všetkých okolností, za ktorých došlo k reálnemu odovzdaniu a prevzatíu XXX.XXX Sk, bola zrejme vôľa navrhovateľa 400.000 Sk odporcovi darovať a vôľa odporcu tento dar prijať.

Navrhovateľ spočiatku tvrdil, že peniaze odporcovi odovzdala a darovaciu zmluvu s odporcom podpísala M. M., čo by však znamenalo, že darcom nebol on ale M. M.. Na ďalšom pojednávaní uviedol, že peniaze odovzdal odporcovi on pri podpise darovacej zmluvy, ktorú urobila M. M.. Podľa jeho ostatného tvrdenia pri odovzdaní peňazí bola len odporcova družka Q. S..

Nejednoznačné boli aj vyjadrenia navrhovateľa o sume, ktorá mala byť darovaná, keď najprv žiadal vrátiť dar 300.000 Sk, potom 400.000 Sk. Výpoveď menil aj v tom, na aký účel a kedy k darovaniu došlo: najprv uviedol, že peniaze daroval odporcovi v roku 2006 na kúpu bytu, po preukázaní, že si odporca byt kúpil už v roku 2004, prispôbil tomu navrhovateľ aj svoju výpoveď a tvrdil, že k darovaniu určite došlo v roku 2004, následne, keď zistil, že hypotekárny úver bol odporcovi priznaný predtým, než bol dom z dedičstva predaný, zas výpoveď zmenil s tým, že peniaze daroval až po kúpe bytu na zariadenie a úpravy bytu, osobitne uviedol osadenie parkiet, kúpu bezpečnostných dverí a platových okien (dvere a okná boli podľa svedkyne Q. S. kupované až v rokoch 2005 a 2006). Po preukázaní, že Janka S. z účtu platila časť kúpnej ceny bytu 400.000 Sk, sa znovu vrátil k tvrdeniu, že išlo o tie peniaze, ktoré on odporcovi daroval.

Nepreukázalo sa ani tvrdenie navrhovateľa, že 400.000 Sk, ktoré mal odporcovi darovať, vložil odporca asi mesiac po tom na svoj účet, resp. že darované peniaze na svoj účet v Tatra banke vložila Q. S..

Navrhovateľ mohol peniaze z dedičstva získať zrejme až po predaji rodinného domu, kúpnopredajná zmluva je z 12.10.2004, po tomto dni bola na vkladnú knižku odporcu dňa 16.10.2004 vložená suma 827.000 Sk. Rozdiel v sume navrhovateľ vysvetlil tým, že nejaké peniaze mala aj odporcova družka a peniaze pred kúpou bytu dávali dohromady, čo ale nezodpovedá skoršiemu navrhovateľovmu tvrdeniu, že odporca a jeho družka žiadne peniaze na kúpu bytu nemali. Nepreukázalo sa ani to, že by v období od 1.6.2004 do 31.12.2004 sumu 400.000 Sk vložila Q. S. na svoj účet v Tatra banke.

Za rozporné považoval súd aj vyjadrenie odporcu, že na žiadosť navrhovateľa uložil sumu, ktorú navrhovateľ získal predajom domu, na svoj účet v Slovenskej sporiteľni. Podľa oznámenia banky bol dňa 16.10.2004 vykonaný bezhotovostný vklad 827.000 Sk. Odporca trval na tom, že mu navrhovateľ v hotovosti odovzdal len 600.000 Sk, rozdiel v sume a spôsobe vkladu nevysvetlil. Nevysvetlený ostal aj zdroj, z ktorého bola na účet Q. S. v Tatra banke dňa 2.11.2004 pripísaná čiastka 200.000 Sk ako časť k prevodu bytu. Napriek tomu nie je možné považovať tieto rozpory za dôkaz potvrdzujúci darovanie 400.000 Sk.

Vykonané dôkazy súd hodnotil podľa zásad uvedených v § 132 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (OSP), každý dôkaz hodnotil jednotlivo a všetky v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliadol na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by navrhovateľ skutočne odporcovi v roku 2004, resp. v roku 2006 daroval 400.000 Sk, či už na kúpu bytu, alebo na jeho úpravu a zariadenie. Bez predloženia písomnej darovacej zmluvy mohol súd vychádzať len z vyjadrení účastníkov, výpovedí svedkov a listinných dôkazov, ktoré buď potvrdzovali alebo vyvracali pravdivosť ústnych výpovedí.

Navrhovateľ svoje tvrdenia neustále menil a prispôboval ostatným vykonaným dôkazom, čím sa stal ním podaný popis rozhodujúcich skutočností nevierohodný, keď navyše nebol potvrdený ani inými dôkazmi. Aj keď by bol súd naklonený uveriť tomu, že navrhovateľ z peňažných prostriedkov, ktoré získal z dedičstva, mohol nejakú čiastku odporcovi darovať, pre záver, že k darovaniu 400.000 Sk došlo, nestačí, že sa tak pravdepodobne mohlo stať, ak vykonaným dokazovaním táto skutočnosť nebola preukázaná jednoznačne, bez akýchkoľvek pochybností.

Ani v prípade, ak by sa navrhovateľovi podarilo preukázať, že odporcovi 400.000 Sk skutočne daroval, nemohol by súd návrhu vyhovieť.

Podľa § 630 OZ darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

Darováním prechádza vlastnícke právo darcu k predmetu darovania na obdarovaného. Pôvodný stav sa nemôže obnoviť len tým, že sa obdarovaný správa k darcovi tak, že hrubo porušuje dobré mravy. Na uvedenie do pôvodného stavu je nevyhnutné, aby darca svoju vôľu zrušiť darovaciu zmluvu prejavil jednostranným právnym úkonom, adresovaným obdarovanému. Vo výzve na vrátenie daru musí darca určito a zrozumiteľne vymedziť to konkrétne konanie obdarovaného, ktoré považuje za hrubé porušenie

dobrych mravov. Až na základe takejto výzvy môže, okamihom jej doručenia obdarovanému, darovací vzťah zaniknúť a vlastníkom predmetu darovania sa znovu stane darca.

Navrhovateľ netvrdil a ani nepreukázal, že by odporcu pred začatím súdneho konania na vrátenie daru vyzval. Prvou výzvou bol preto až návrh na začatie súdneho konania, v ktorom navrhovateľ ako dôvod vrátenia daru uviedol, že sa k nemu odporca dlhšiu dobu správa drzo. Po hmotnoprávnej stránke je takáto výzva pre neurčitost' neplatným právnym úkonom (§ 37 ods. 1 OZ).

V doplnení návrhu, ktorý bol odporcovi prostredníctvom súdu doručený 20.5.2013, navrhovateľ uviedol viacero dôvodov na vrátenie daru: odporca v trestnom konaní na pojednávaní 7.2.2012 nepotvrdil, že pozná dvoch obvinených, ktorí ho napadli, aj keď o to odporcu žiadal, v októbri 2010 ho odporca nenavštívil vo väzobnej nemocnici v Trenčíne, od apríla 2011 ho odporca nenavštevoval vo väzení, neodpovedal mu na listy, neposielal mu balíky, nezistil preňho adresy dôležité pre operáciu a pre zaplatenie pokuty a neodpovedal na jeho písomnú žiadosť z 13.3.2013, v akom stave je jeho auto, ktoré odporca užíva.

Ďalšie dôvody navrhovateľ uviedol na pojednávaní 26.11.2013, a to že od 13.5.2011 ho odporca navštívil len 3 krát, nič preňho nevybavil ani nezariadil, neposielal mu iné peniaze, než tie, ktorých odoslanie odporca preukázal, nepomohol mu s vybavením dôchodku, v jednom liste mu odporca písal, že aj tak zgegne, v roku 2011 požiadal odporcu, aby zaplatil právnikovi 1.000 eur, napriek tomu tak odporca neurobil.

Na podporu týchto tvrdení navrhovateľ súdu k nahliadnutiu predložil podacie lístky z januára až apríla 2013 k listom, ktoré posielal odporcovi, okresnej prokuratúre, súdu a iným orgánom, doklad o odoslaní 1.000 eur právnikovi Q. H. z 10.4.2013 a fotokópiu zoznamu osobných vecí navrhovateľa, potvrdzujúcu, že odporca prevzal jeho prsteň, retiazku a privesok.

Odporca uviedol, že po celú dobu, čo bol navrhovateľ vo väzbe, mu posielal peniaze, balíky, navštevoval ho a vybavoval preňho jeho záležitosti. Sú traja súrodenci, ale odkedy navrhovateľ napadol sestru P., už s ním nekomunikujú.

Odporca predložil súdu k nahliadnutiu podací lístok potvrdzujúci, že naposledy navrhovateľovi list poslal 30.11.2012. Ako dôkaz, že tvrdenia navrhovateľa nie sú pravdivé, predložil fotokópiu listu, odoslaného 5.10.2012, t.j. po začatí súdneho konania, v ktorom mu navrhovateľ ďakuje za snahu vybaviť jeho veci a potvrdil, že mu odporca poslal dopis a známky.

Svedkyňa Q. S. uviedla, že odporca posielal navrhovateľovi balíky, zabezpečil navrhovateľovi nové okuliare, keď sa navrhovateľovi zhoršil zrak a tiež pomáhal navrhovateľovi pri vybavení dôchodku.

Proti jej výpovedi navrhovateľ namietal, že odporca mu poslal len jeden balík v čase, kedy ho odporca navštívil a kedy ešte vzťahy neboli zlé a dôchodok mu vybavila väznica (pôvodne tvrdil, že mu dôchodok vybavovala dcéra).

Bez ohľadu na tieto výhrady by navrhovateľom uvedené dôvody nebolo možné považovať za hrubé porušenie dobrých mravov, pre ktoré by mal odporca povinnosť vrátiť navrhovateľovi 400.000 Sk, ani keby k darovaniu skutočne došlo.

Hrubé porušenie dobrých mravov vyžaduje značnú intenzitu alebo sústavnosť správania sa obdarovaného takým spôsobom, ktorým sú závažne porušované všeobecne uznávané morálne zásady. Právo na vrátenie daru nevzniká pri akomkoľvek negatívnom správaní sa obdarovaného, zákon neumožňuje darcovi týmto spôsobom sankcionovať obdarovaného pre jeho menej závažný prejav nevďaku, resp. ak správanie sa obdarované ako negatívne subjektívne vníma len darca.

Navrhovateľ zjavne vychádza z predpokladu, že po dobu väzby a výkonu trestu odňatia slobody bol odkázaný na pomoc odporcu. Odporcovi zazlieva, že jeho požiadavky nespĺnil, resp. nekonal podľa jeho predstáv. Subjektívne vnímanie správania sa odporcu, ktoré navrhovateľ uviedol ako dôvod vrátenia daru, nedosahuje intenzitou, rozsahom ani dôsledkami taký stupeň závažnosti, aby bol podľa objektívnych kritérií hodnotený za hrubo porušujúci dobré mravy. Len samotná skutočnosť, že odporca nevyhovel každej požiadavke navrhovateľa, ešte neznamená, že mu odporca neposkytol potrebnú pomoc, najmä ak ešte v októbri 2012 navrhovateľ písomne vyjadril odporcovi vďaku za to, čo preňho urobil a vybavil. Za odmietnutie potrebnej pomoci nie je možné považovať, ak odporca nevyhovel požiadavke navrhovateľa a v súdnom konaní nepotvrdil, že pozná obvinených, pokiaľ s nimi, okrem jedného rozhovoru, inak neprišiel do styku. Tvrdenie, že odporca napísal navrhovateľovi, že aj tak zgegne, navrhovateľ jednak nepreukázal a jednak neuviedol, v akom kontexte toto vyjadrenie bolo.

Navrhovateľ nepoprel tvrdenie odporcu, že k zhoršeniu ich vzájomných vzťahov došlo po tom, čo navrhovateľ napadol dcéru P., sestru odporcu. Aj na túto okolnosť bolo potrebné pri posudzovaní správania sa odporcu k navrhovateľovi prihliadať.

Odporca v podaní, ktoré bolo súdu doručené 14.5.2015, z opatrnosti vzniesol námietku premlčania. Námietku súd hodnotil ako nedôvodnú, lebo od konania, ktoré navrhovateľ označil za dôvod pre vrátenie daru, do podania návrhu na súd, trojročná premlčacia doba (§ 101 OZ) neuplynula.

Napriek tomu súd návrh zamietol, keďže v konaní nebolo preukázané, že by mal odporca povinnosť vrátiť navrhovateľovi dar 13.277,57 eur (400.000 Sk).

O náhrade trov bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 OSP. Odporca v podaní zo 7.5.2015 navrhol, aby mu súd priznal náhradu trov konania. Trovy mu vznikli len právnym zastúpením a vzhľadom na to, že tieto trovy do troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku nevyčísliť, súd mu v zmysle § 151 ods. 2 OSP náhradu trov nepriznal.

Na žiadosť navrhovateľa súd vyžiadal od bánk výpisy z účtov odporcu a jeho družky. Hotové výdavky s tým spojené vznikli v celkovej výške 74 eur, z čoho preddavkami od navrhovateľ boli kryté len v sume 59 eur (na základe uznesenia č. k. 5C 93/2012-125 z 15.4.2014 súd navrhovateľovi vrátil časť preddavku 11 eur, ktorý zložil dňa 15.1.2014 vo výške 35 eur). Preddavkom nekryté náklady vo výške 15 eur zaplatil súd banke zo štátnych rozpočtových prostriedkov. Podľa výsledku konania bola navrhovateľovi v zmysle § 148 ods. 1 OSP uložená povinnosť, aby štátu tieto trovy nahradil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie, na tunajšom súde, písomne vo dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má uviesť kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie, ktoré nebude mať tieto náležitosti odvolací súd odmietne.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z..